

## UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi realizację upoważnienia ustawowego zawartego w art. 160 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620), zwanej dalej „ustawą”.

Regulacje dotyczące warunków umożliwiających otrzymanie wsparcia w formie dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej lub refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz praw i obowiązków stron umowy, które były uregulowane poprzedzającym niniejszy projekt rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 243 oraz z 2024 r. poz. 1100), wydanym na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 214, z późn. zm.), zostały ujęte na poziomie ustawy.

Projekt rozporządzenia określa, jakie informacje powinien zawierać wniosek o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej, zwane dalej „dofinansowaniem”. Dotychczas obowiązujący katalog informacji rozszerzono o dodatkowe dane osoby wnioskującej o dofinansowanie, rodzaj oraz opis planowanej działalności, w tym informacje o niezbędnych uprawnieniach, pozwoleniach, licencjach lub koncesjach oraz informacje o wykształceniu, ukończonych szkoleniach, doświadczeniu zawodowym lub umiejętnościach przydatnych do wykonywania planowanej działalności, a także szacowanych przychodach i kosztach w pierwszym roku prowadzenia działalności gospodarczej. Projekt wskazuje również, że kalkulacja kosztów związanych z podjęciem działalności gospodarczej powinna zawierać ceny brutto, podatek od towarów i usług i ceny netto.

Zgodnie z projektem określone w ustawie warunki ubiegania się o dofinansowanie będą potwierdzane oświadczeniem wnioskodawcy. Dodatkowo powiatowy urząd pracy zweryfikuje spełnienie tych warunków, które może sprawdzić w rejestrach publicznych lub w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy, zwany dalej „systemem teleinformatycznym”, do których ma dostęp. Dotyczy to w przypadku dofinansowania spełnienia przez bezrobotnego, absolwenta CIS, absolwenci KIS warunku, o którym mowa w art. 148 ust. 1 pkt 2 ustawy, oraz spełnienia przez bezrobotnego lub opiekuna warunku, o którym mowa w art. 148 ust. 1 pkt 6.

Osoby ubiegające się o dofinansowanie są zobowiązane do złożenia wszystkich zaświadczeń o pomocy *de minimis*, pomocy *de minimis* w rolnictwie i pomocy *de minimis* w rybołówstwie, jakie otrzymali w okresie, o którym mowa w art. 3 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 2023/2831 z 15.12.2023), zwanego dalej „rozporządzeniem 2023/2831”, albo oświadczenia o wielkości pomocy *de minimis* otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie.

Wniosek o dofinansowanie może być uwzględniony, jeżeli jest kompletny i prawidłowo sporządzony, do wniosku zostały załączone wymagane dokumenty (oświadczenia), osoba składająca wniosek spełnia warunki określone odpowiednio w art. 148 ustawy, a starosta dysponuje środkami na jego sfinansowanie.

Umowa o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej zawierana jest w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

Ponadto projekt rozporządzenia określa tryb rozliczenia środków przyznanych na podstawie umowy o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej. Rozliczenie dokonywane jest na podstawie zestawienia wydatków na poszczególne towary i usługi, sporządzonego na podstawie opłaconych faktur lub innych równoważnych dokumentów księgowych, z wyszczególnieniem cen brutto, kwot podatku od towarów i usług i cen netto.

W przypadku dofinansowania utrzymano dotychczasowy obowiązek złożenia rozliczenia środków w terminie 2 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej, z możliwością przedłużenia lub przywrócenia terminu na wydatkowanie lub rozliczenie otrzymanych środków w przypadku, gdy za jego przedłużeniem przemawiają względy społeczne, w szczególności przypadki losowe i sytuacje niezależne od osoby, która otrzymała dofinansowanie.

Utrzymano także możliwość zaakceptowania przez starostę na wniosek bezrobotnego, absolwenta CIS, absolwenta KIS, lub opiekuna wydatków odbiegających od zawartych w szczegółowej specyfikacji, mieszczących się w kwocie przyznanego dofinansowania, jeżeli starosta stwierdzi zasadność ich poniesienia, biorąc pod uwagę charakter prowadzonej działalności. Zmiana w stosunku do dotychczasowego rozporządzenia polega na tym, że wydatki są akceptowane przed złożeniem rozliczenia, a nie jak dotychczas w rozliczeniu przyznanego dofinansowania.

Przepisy § 5 regulują weryfikację przez starostę spełnienia przez bezrobotnego, absolwenta CIS, absolwenta KIS lub opiekuna warunków umowy, wynikających z art. 151 ust. 1 pkt 3–5 i art. 152. Jeżeli bezrobotnemu, absolwentowi CIS, absolwentowi KIS lub opiekunowi nie

będzie przysługiwało prawo do obniżenia kwoty podatku od towarów i usług należnego o kwotę podatku naliczonego do czasu spełnienia warunku wykonywania działalności gospodarczej przez okres co najmniej 12 miesięcy, starosta będzie sprawdzał przynajmniej raz do roku, czy bezrobotny, absolwent CIS, absolwent KIS lub opiekun nie nabył tego prawa, nie dłużej jednak niż przez 5 lat, licząc od początku roku, w którym powstało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego. Jeżeli bezrobotny, absolwent CIS, absolwent KIS lub opiekun to prawo nabył, starosta sprawdza, czy dokonał zwrotu równowartości podatku od towarów i usług zakupionych w ramach dofinansowania na wyodrębniony rachunek bankowy powiatowego urzędu pracy albo samorządu powiatu. Celem tego przepisu jest weryfikacja wypełnienia przepisu art. 152 ustawy, zgodnie z którym każda osoba, która otrzymała dofinansowanie, nabędzie prawo do obniżenia kwoty podatku od towarów i usług należnego o kwotę podatku naliczonego, jest obowiązana do zwrotu równowartości podatku od towarów i usług zakupionych w ramach umowy. Zwrot równowartości podatku od towarów i usług zakupionych w ramach umowy jest dokonywany w terminie nie dłuższym niż 90 dni od dnia złożenia pierwszej deklaracji podatkowej dotyczącej podatku od towarów i usług, w której kwota tego podatku mogła być wykazana do odliczenia. Brak zwrotu równowartości podatku od towarów i usług oznacza konieczność zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie.

Dotychczas osoby korzystające z dofinansowania mogły zadeklarować, czy będą odzyskiwać podatek od towarów i usług. Jeżeli złożyły oświadczenie, że nie będą go odzyskiwać, nie musiały go zwracać do powiatowego urzędu pracy. Jak jednak wykazały kontrole instytucji audytowych, zarówno krajowych, jak i europejskich, były przypadki, że osoby, które taką deklarację złożyły, później odzyskiwały podatek od towarów i usług. W przypadku przyznawania środków w ramach projektów unijnych powodowało to obowiązek zwrotu środków, także w obecnej perspektywie finansowej.

Katalog informacji w przypadku wniosków o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, zwaną dalej „refundacją”, rozszerzono o dodatkowe informacje dotyczące wnioskującego o refundację, numer KRS, innego rejestru lub ewidencji, datę uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego, przedmiot działalności przedsiębiorstwa społecznego, informację o wymaganych kwalifikacjach, umiejętnościach i doświadczeniu zawodowym niezbędnym do wykonywania pracy, jakie powinien posiadać skierowany bezrobotny lub skierowany opiekun na wyposażone lub doposażone stanowisko pracy.

Zgodnie z projektem określone w ustawie warunki ubiegania się o refundację będą potwierdzane oświadczeniem wnioskodawcy. Dodatkowo powiatowy urząd pracy zweryfikuje spełnienie tych warunków, które może sprawdzić w rejestrach publicznych lub w systemie

teleinformatycznym, do których ma dostęp. W odniesieniu do refundacji powiatowy urząd pracy weryfikuje spełnienie przez przedsiębiorcę, w tym żłobek lub klub dziecięcy, lub podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne, niepubliczne przedszkole lub niepubliczną inną formę wychowania przedszkolnego, niepubliczną szkołę warunków, o których mowa w art. 155 ust. 1 pkt 2 i 4.

W odniesieniu do producenta rolnego powiatowy urząd pracy weryfikuje w rejestrach publicznych lub w systemie teleinformatycznym, do których ma dostęp spełnienie warunków, o których mowa w art. 155 ust. 1 pkt 4 oraz ust. 4 pkt 3.

Powiatowy urząd pracy weryfikuje w rejestrach publicznych lub w systemie teleinformatycznym, do których ma dostęp spełnienie przez przedsiębiorcę, w tym żłobek lub klub dziecięcy lub podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne, lub przedsiębiorstwo społeczne, świadczące usługi rehabilitacyjne lub przedsiębiorcę zamierzającego zatrudnić dziennego opiekuna, którzy ubiegają się o refundację stanowiska pracy, o którym mowa w art. 154 ust. 2 lub 3, warunku, o którym mowa w art. 155 ust. 1 pkt 4. Podobnie jest sformułowany warunek w odniesieniu do przedsiębiorstw społecznych.

Powiatowe urzędy pracy, poza dostępem do danych w ramach systemu udostępnionego przez ministra właściwego spraw pracy mogą skorzystać z ogólnie dostępnych rejestrów takich, jak:

- Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej,
- Krajowy Rejestr Sądowy,
- Wykaz Przedsiębiorstw Społecznych, prowadzony przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego,
- Rejestr Szkół i Placówek Oświatowych prowadzony przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Umowa o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy zawierana jest w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

W związku z tym, że wsparcie w postaci refundacji stanowi pomoc *de minimis*, projekt rozporządzenia wskazuje, że do wniosków o refundację wnioskodawcy dołączają wszystkie zaświadczenia o pomocy *de minimis*, pomocy *de minimis* w rolnictwie i pomocy *de minimis* w rybołówstwie, jakie otrzymali w okresie, o którym mowa w art. 3 ust. 2 rozporządzenia 2023/2831 albo oświadczenie o wielkości pomocy *de minimis* otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenie o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie oraz informacje określone w przepisach wydanych na podstawie art. 37 ust. 2a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Jeżeli chodzi o refundację dla producenta rolnego, to konieczne jest złożenie wszystkich zaświadczeń o pomocy *de minimis* w rolnictwie, pomocy *de minimis* w rybołówstwie i pomocy *de minimis*, jakie otrzymał w okresie, o którym mowa w art. 3 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9, z późn. zm.), albo oświadczenie o wielkości pomocy *de minimis* otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenie o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie.

Wniosek o refundację może być uwzględniony, jeżeli jest kompletny i prawidłowo sporządzony, do wniosku zostały załączone wymagane dokumenty, podmiot składający wniosek spełnia warunki określone odpowiednio w art. 155 ust. 1–4, a starosta dysponuje środkami na jego sfinansowanie.

Rozliczenie dotyczące refundacji dokonywane jest na podstawie zestawienia wydatków na poszczególne towary i usługi, sporządzonego na podstawie opłaconych faktur lub innych równoważnych dokumentów księgowych, z wyszczególnieniem cen brutto, kwot podatku od towarów i usług i cen netto. Nowym rozwiązaniem, wynikającym z art. 156 ust. 2 ustawy jest, że jeżeli przedsiębiorcy, w tym żłobkowi lub klubowi dziecięcemu lub podmiotowi świadczącemu usługi rehabilitacyjne, niepublicznemu przedszkolu lub niepublicznej innej formie wychowania przedszkolnego, niepublicznej szkole lub producentowi rolnemu przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku od towarów i usług należnego o kwotę podatku naliczonego, rozliczenie obejmuje wydatki bez podatku od towarów i usług, a w przypadku gdy podmiotom tym prawo to nie przysługuje – rozliczenie obejmuje wydatki z uwzględnieniem podatku od towarów i usług. Nowością w przypadku refundacji jest termin na złożenie rozliczenia. Rozliczenie składane jest w terminie 2 miesięcy od dnia podpisania umowy przez przedsiębiorcę, w tym żłobek lub klub dziecięcy, lub podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne, niepubliczne przedszkole lub niepubliczną inną formę wychowania przedszkolnego, niepubliczną szkołę lub producenta rolnego.

Pozostałe rozwiązania dotyczące rozliczeń są analogiczne jak w przypadku dofinansowania.

Starosta, na wniosek podmiotu ubiegającego się o refundację uznaje za prawidłowo poniesione również wydatki inne niż zawarte w szczegółowej specyfikacji wydatków dotyczących wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, które mieszczą się w kwocie przyznanej refundacji, jeżeli stwierdzi zasadność ich poniesienia, biorąc pod uwagę specyfikę wyposażanego lub doposażanego stanowiska pracy.

Starosta na wniosek przedsiębiorcy, w tym żłobka lub klubu dziecięcego lub podmiotu świadczącego usługi rehabilitacyjne, niepublicznego przedszkola lub niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego, niepublicznej szkoły może przedłużyć lub przywrócić termin na wydatkowanie lub rozliczenie środków w przypadku gdy za jego przedłużeniem lub przywróceniem przemawiają względy społeczne, w szczególności przypadki losowe i sytuacje niezależne od tego podmiotu.

Starosta weryfikuje utrzymanie stanowiska pracy utworzonego w związku z przyznaną refundacją przez okres, o którym mowa w art. 157 ust. 1 pkt 2, a więc przez 12 lub 18 miesięcy i zatrudnienie na wyposażonym lub doposażonym stanowisku pracy skierowanego bezrobotnego lub skierowanego opiekuna przez ten sam okres.

Jeżeli przedsiębiorcy, w tym żłobkowi lub klubowi dziecięcemu, lub podmiotowi świadczącemu usługi rehabilitacyjne, niepublicznemu przedszkolu lub niepublicznej innej formie wychowania przedszkolnego, niepublicznej szkole lub producentowi rolnemu do dnia spełnienia warunków utrzymania stanowiska pracy utworzonego w związku z przyznaną refundacją oraz zatrudnienia na tym stanowisku pracy skierowanego bezrobotnego lub skierowanego opiekuna przez okres 12 lub 18 miesięcy, nie będzie przysługiwało prawo do obniżenia kwoty podatku od towarów i usług należnego o kwotę podatku naliczonego, starosta jest zobowiązany do weryfikacji przynajmniej raz w roku, czy podmiot ten nie nabył prawa do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, nie dłużej jednak niż przez 5 lat, licząc od początku roku, w którym powstało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego. Jeżeli podmiot ten prawo do obniżenia kwoty podatku od towarów i usług należnego o kwotę podatku naliczonego nabył, starosta sprawdza, czy dokonał zwrotu równowartości podatku od towarów i usług na wyodrębniony rachunek bankowy powiatowego urzędu pracy albo samorządu powiatu. Brak zwrotu równowartości podatku od towarów i usług oznacza konieczność zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie.

Projekt rozporządzenia określa dopuszczalne formy zabezpieczeń umowy o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej i umowy o refundację. Samodzielnym zabezpieczeniem może być: poręczenie, weksel z poręczeniem wekslowym (aval), w tym weksel in blanco z poręczeniem wekslowym, gwarancja bankowa, zastaw rejestrowy na prawach lub rzeczach, blokada środków zgromadzonych na rachunku płatniczym. Możliwe jest również ustanowienie zabezpieczenia w postaci aktu notarialnego o poddaniu się egzekucji przez dłużnika i weksla in blanco, ale tylko jako zabezpieczenia dodatkowego.

W sytuacji, gdy po realizacji podstawowego warunku wynikającego z umowy o dofinansowanie, tj. wykonywania działalności gospodarczej przez okres co najmniej

12 miesięcy, bezrobotnemu nie będzie przysługiwało prawo do obniżenia kwoty podatku od towarów i usług należnego o kwotę podatku naliczonego, starosta zmniejsza zabezpieczenie wykonania umowy o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej w celu zabezpieczenia zwrotu równowartości podatku od towarów i usług. Analogiczny przepis dotyczy refundacji. Jeżeli przedsiębiorcy, w tym żłobkowi lub klubowi dziecięcemu, lub podmiotowi świadczącemu usługi rehabilitacyjne, niepublicznemu przedszkolu lub niepublicznej innej formie wychowania przedszkolnego, niepublicznej szkole lub producentowi rolnemu do dnia spełnienia warunków utrzymania stanowiska pracy utworzonego w związku z przyznaną refundacją oraz zatrudnienia na tym stanowisku pracy skierowanego bezrobotnego lub skierowanego opiekuna przez okres 12 lub 18 miesięcy, nie będzie przysługiwało prawo do obniżenia kwoty podatku od towarów i usług należnego o kwotę podatku naliczonego, zabezpieczenie umowy o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy ulega zmniejszeniu w celu zabezpieczenia zwrotu równowartości podatku od towarów i usług.

Przepis przejściowe przewidują, że wnioski o dofinansowanie oraz wnioski o refundację złożone i nierozpatrzone przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia rozpatruje się na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej. Natomiast umowy na podstawie wniosków o dofinansowanie oraz wniosków o refundację złożonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, będą zawierane na podstawie przepisów nowego rozporządzenia. Do umów o dofinansowanie oraz umów o refundację zawartych na podstawie ustawy przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia będą stosowane przepisy tego rozporządzenia. Przewidziano jeden wyjątek od tej zasady, starosta może w ramach realizacji tych umów uznać za prawidłowo poniesione również wydatki odbiegające od zawartych w szczegółowej specyfikacji, mieszczące się w kwocie przyznanego dofinansowania lub refundacji, na zasadach przewidzianych w dotychczas obowiązującym rozporządzeniu, a więc na etapie składania rozliczenia, a nie jak przewiduje projekt rozporządzenia – przed złożeniem rozliczenia.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projektowane rozwiązania nie będą nakładały dodatkowych obciążeń na działalność mikroprzedsiębiorców, małych oraz średnich przedsiębiorców.

Rozporządzenie nie podlega notyfikacji, nie zawiera bowiem norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.). Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677).

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony również w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.).

Rozporządzenie nie stwarza zagrożeń korupcyjnych.